

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΝΟΤΗΤΑ 2^Η

ΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ
(Πλάτωνος, *Πρωταγόρας*, 325d-326c, διασκευή)

ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ

Στάδια διδασκαλίας του κειμένου από το πρωτότυπο:

- Σύντομη αφορμή (εικόνα, ιδιοθύελλα, κ.ά).
- Διαβάζεται το κείμενο από το/τη διδάσκοντα/ουσα.
- Σιωπηρή ανάγνωση από τους μαθητές (2' - 3') και μελέτη ερμηνευτικών σχολίων του βιβλίου.
- Προφορική επεξεργασία του περιεχομένου του κειμένου (νοήματα, ιδέες...), με την υποβολή ερωτήσεων από το διδάσκοντα/διδάσκουσα. Οι μαθητές απαντούν στις σχετικές ερωτήσεις, επισημαίνοντας τις σχετικές φράσεις τις οποίες και διαβάζουν.
- Με τη βοήθεια των φύλλων εργασίας και αξιοποιώντας τις ερωτήσεις που υπάρχουν σ' αυτά, να ασκούνται οι μαθητές στην αντιγραφή και τοποθέτηση των λέξεων του πρωτότυπου κειμένου στη σωστή συντακτική σειρά.
- Οι μαθητές, αξιοποιώντας και το λεξιλόγιο του κειμένου, να αποδίδουν (να μεταφράζουν) στα νέα ελληνικά την υπό εξέταση παράγραφο.
- Η πορεία που θα ακολουθείται είναι η εξής:
ΟΛΟ → ΜΕΡΟΣ → ΟΛΟ.

Βασικός στόχος, κατά τη διδασκαλία, είναι να αντιλαμβάνονται οι μαθητές τη διαχρονικότητα της ελληνικής γλώσσας. Επιλέγονται λέξεις από το πρωτότυπο κείμενο και καταγράφονται αντίστοιχες λέξεις της νέας ελληνικής, που ανήκουν δηλ. στην ίδια οικογένεια (παραγωγή - σύνθεση).

ΕΝΟΤΗΤΑ 2η
ΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

► Με βάση το κείμενο στη σελ. 33 του βιβλίου σας, να απαντήσετε προφορικά στις πιο κάτω ερωτήσεις, αξιοποιώντας φράσεις από το απόσπασμα Πλάτωνος, *Πρωταγόρας*, 325d-326c.

- Πού στέλνουν τα παιδιά τους οι Αθηναίοι και για ποιο είδος μόρφωσης φροντίζουν;
- Τι παρουσιάζουν στα παιδιά και τι τα αναγκάζουν να κάνουν;
- Τι περιέχονται (έννεϊσι) στα ποιήματα, τα οποία διδάσκονται οι μαθητές;
- Ποιοι φροντίζουν για την καλλιέργεια της σωφροσύνης και για ποιο σκοπό;
- Ποιο είναι το έργο των κιθαριστών και πού στοχεύουν;
- Επιπλέον πού στέλνουν τα παιδιά οι γονείς τους και με ποιο στόχο;

► Να συμπληρώσετε τα κενά, τοποθετώντας τις λέξεις/φράσεις του κειμένου στη σωστή συντακτική σειρά:

Οἱ διδάσκαλοι ἐπιμέλονται ..... μᾶλλον ἢ
.....
Παρατιθέασιν αὐτοῖς (τοῖς νέοις) ποιήματα ἐπὶ τῶν βᾶθρων ὅταν.....
.....
καὶ ἀναγκάζουσιν αὐτούς ↗ .....
↘ *καὶ* ..... τί; .....

Ἐν τοῖς ποιήμασι ἔννεϊσι .....
.....
Ὁ παῖς ἀναγινώσκει καὶ ἐκμανθάνει τὰ ποιήματα, ἵνα .....
.....
Τῆς σωφροσύνης ἐπιμελοῦνται ..... ὅπως ἂν οἱ νέοι.....
Πρὸς δὲ τούτοις διδάσκουσι .....
..... *ἐντείνοντες εἰς τὰ κιθαρίσματα.*
ἐπειδὴν (ὅταν) .....

Ἀναγκάζουσιν οἱ κιθαρισταὶ οἰκειοῦσθαι .....
.....
ἵνα .....

Ἐπὶ τοίνυν πρὸς τούτοις πέμπουσιν οἱ γονεῖς τοὺς νέους .....
ἵνα ὑπηρετῶσι ..... *ἔχοντες* .....

καὶ μὴ ἀποδειλιᾶν .....

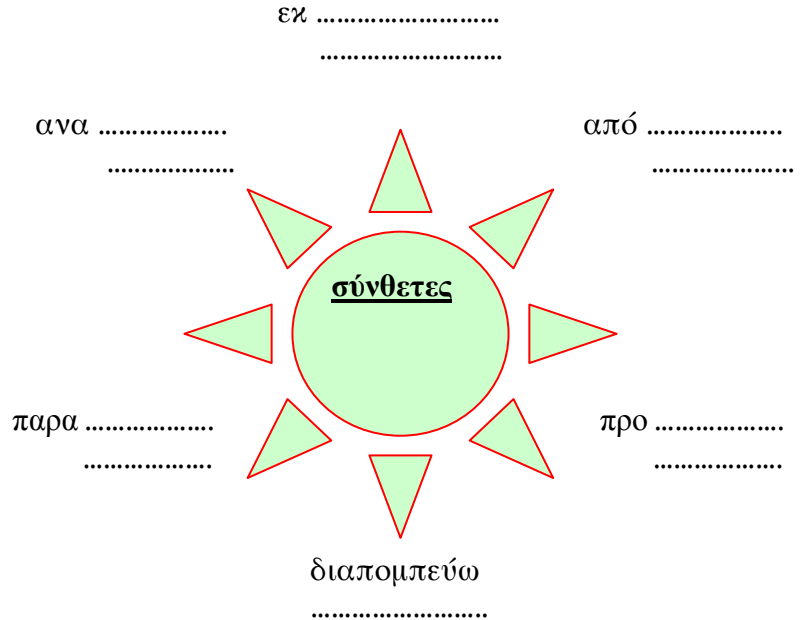
Με βάση το λεξιλόγιο στη σελ. 34 του βιβλίου σας, να αποδώσετε (να μεταφράσετε) σε δόκιμο νεοελληνικό λόγο το κείμενο.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΑ

➤ Με βάση το ρήμα πέμπουσι (πέμπω), να δώσετε απλές και σύνθετες λέξεις.

απλές

➤ Να σχηματίσετε προτάσεις, χρησιμοποιώντας τρεις από τις πιο πάνω λέξεις.

.....

➤ Σε ποιες λέξεις αντιστοιχούν τα ακόλουθα ερμηνεύματα (επιλέγετε από τη στήλη).

- Σχηματισμός πλοίων, που ακολουθούν την ίδια πορεία.
.....
- Υπερβολικά μεγαλοπρεπής, μεγαλειώδης.
.....
- Ειδικό έντυπο γιατρού, το οποίο υποδεικνύει την ανάγκη για περαιτέρω εξετάσεις.
.....
- Αυτός που προηγείται, προπορεύεται.
.....
- Σε αυτόν αποδίδονται ευθύνες και αδικήματα άλλων και θεωρείται ανεπιθύμητος.
.....

- προπομπός
- αποδιοπομπαίος τράγος
- νηπομπή
- παραπεμπτικό
- πομπώδης

➤ Να συζητήσετε τη σημασία των λόγιων φράσεων:

οὐρανόθεν ἐπέμφθη
ἐν πομπῇ καὶ παρατάξει